

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نیاښد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم ویر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Literary-Cultural

ادبی - فرهنگی

همایون "باختریانی"

اول ماه جون ۲۰۱۶

تنظیم، تصحیح و شرح لغات: پورتال

دیوان

"عبدالله شهاب ترشیزی هروی"

۴۵

قصائد

-۴۱-

ابوالفتح

چو از فراز فلک دوش خسرو خاور
زمین ز سایه مخروط گشت، مشک قبا
کشید چرخ ملمع، ز فوجهای نجوم
شد از خدنگ شهب چشمه چشمه همچو زره
مه دوهفته پدیدار گشت از سر کوه
گل ریاض بزرگی، چراغ هفت اقلیم
سپهر پایه ابوالفتح خان، که خاک رهش
سحاب مکرمی، کافتاب همت او

به عادت همه شب، شد نهان به کوه اندر
افق ز تابش خورشید گشت، لعل کمر
به پهن عرصه میدان آسمان، لشکر
رخ سپهر مدور، که بود همچو سپر
چو ماه رایت شاهنشیه فریدون فر
در محیط شهی، آفتاب هفت اختر
بود به نزد خردمند، توتیای بصر
هزار پایه ز هفت آسمان بود برتر

^۱ "شهب" (به ضمتین): جمع "شهاب"؛ یعنی "ستارگان"

گرفته برتری از مشتری به دانش و رأی
 زهی رسیده به جایی ز رفعت حشمت
 ز خاک پای تو چشم جهانیان، روشن
 سپهر کیست؟ که با چون توئی ستیزه کند
 زند به قلعه حزم تو خصم، رخنه اگر
 رسد به قدر تو کیوان، اگر رسد ذره
 سرای بزم ترا زهره، خوشترین مطرب
 خط شکسته ز کلک تو تا، که گشت درست
 چنان ز نسخ تو منسوخ گشت نسخ قدیم
 ز صیت عدل تو گیتی چنان گرفت قرار
 به روز رزم، که از چار سوی بهر قتال
 ز نوک نیزه شود چشم مهر تابان، کور
 رود ز پیکر گردنکشان جنگی، خون
 تو بادپای سبک سیر، چون برانگیزی
 به سان برگ درختان، ز تندباد خزان
 شها! منم، که به نیروی بخت دولت تو
 دوشیوه است مرا کاندران دوشیوه هنوز
 یکی گرفتن ملک سخن، به تیغ زبان
 به خاک پای تو سوگند، کانزمان کز شهر
 به حکم زیچ^۳ و سطرلاب^۴ بارها گفتم
 چو در محاق فتد ماه، خصم کشته شود
 به صدق این سخن اکنون مرا بحمدالله
 فسانه طی کنم اکنون، پیش اهل خرد
 همیشه تا، که ز سیر سپهر و گردش مهر

بهار دولت و عمر ترا مباد، خزان!!!

شب مذلت خصم ترا مباد، سحر!!!

^۲ "مقله" (به ضم اول و فتح دوم): که درینجا به خاطر مراعات وزن شعر باید به تشدید قاف تلفظ گردد، کلمه عربی ست و در معنای "سپاهی و سفیدی چشم".

^۳ "زیچ": در معنای "رصدخانه" و یا "مجموعه آلات نجومی".

^۴ "سطرلاب": مخفف "أسطرلاب"، کلمه عربی و معرب کلمه "استرو لبوس" یونانی، آله نجومی - "پوسله".